

Af samme forfatter:

Sahara i mine hænder, *digte*, 1992

Ild og tal, *digte*, 1994

Ubestemmelsssteder, *prosa*, 1996

Bier dør sovende, *digte*, 1998

Tingenes orden, *roman*, 2000

Hypoteser for to stemmer, *m. Tomas Thøfner, prosa*, 2002

Vinci, senere, *digte*, 2002

At holde havet tilbage med en kost, *prosa*, 2004

Fedtdigte, *digte*, 2004

Morten Søndergaard

ET SKRIDT I DEN RIGTIGE RETNING

Digt

2005

BORGEN

forfra. Først ligger vi lidt og sunder os, det er i grunden helt i orden

efter alt det vi har været igennem. Men så prøver vi alligevel at rejse os, vi siger:

Kom så, vi skal op at stå, så står vi op, siger vi: *Stå så op!*

Og vi prøver,

men vi falder tilbage, kommer alligevel op på albuerne, til sidst op på knæene,

og efter et stykke tid er vi oppe. Så står vi og svajer

og prøver at vænne os til situationen,

tager de første prøvende skridt, men så falder vi og vi rejser os og falder og sådan bliver det ved *længe*.

Efter et stykke tid kommer vi faktisk i gang, og vi vakler og vi snubler og vi falder, det gør

ikke noget for vi rejser os igen og genvinder balancen. Men så falder vi og bliver liggende for en tid

og får os trukket hen til sengen og ligger lidt der. Efter et stykke tid rejser vi os og går hen

til køleskabet og åbner det, og tager mælk ud og går hen til bordet og sætter os der.

Så hælder vi mælk ud over cornflakes og lidt efter rejser vi os og går ud på toilettet og sætter os.

Og så rejser vi os og så går vi ud på gaden og ind i bussen og så sætter vi os. Så går vi på arbejde

og sætter os ved computeren, men den går ned, så efter et stykke tid går vi hjem

og lægger os. Så sover vi og så vågner vi. Og så får vi det forkerte

ben ud af sengen, og dagen
 løber fra os, og solen står op og solen går ned og ikke omvendt.
 Vi føler, at vi ligesom
 ikke rigtig kan få et ben til jorden, at verden bare går sin
 gang uden os,
 og det er en ørkenvandring, og vi ved ikke rigtig, hvor vi skal
 begynde og hvor vi skal slutte.
 Og vi begynder ikke og vi slutter ikke, men vi prøver alligevel at
 sætte hælene i. Vi prøver at tage os sammen,
 vi må lidt længere frem i skoene, i stiletten, *vi ved det godt*,
 siger vi til os selv, men vi kan ikke overskue det.
 Vi arbejder og arbejder, står op før fanden får sko på, og vi
 prøver at gå videre, hele tiden videre,
 prøver ikke at falde igennem, at finde fodfæste,
at stå på egne ben.
 Men så falder vi, falder og falder, og der ligger
 vi, og det er ikke til at komme uden om,
 og vi prøver at komme til kræfter. Vi tager mod til os og rejser
 os op, for vi må blive ved,
 vi må ikke gå af vejen for noget, men vi går af vejen, vi falder af
 på den, og efter et stykke tid
 går vi død, vi lader stå til, vi bliver bitre og
 onskabsfulde og ikke til at omgås.
 Vi er gået bag om dansen, vi er færdige, trætte og føler os
 forbigået. Vi falder om og bliver liggende.
 Vi bliver gamle og dør. Vi afgang ved døden. Eller: Døden
 indtræder.

Nej: Vi går bort. Ja: Vi falder simpelthen væk. Og vi bliver
 lagt i jorden og bliver liggende,
 liggende, liggende, liggende, liggende, liggende, liggende
 og efter et stykke tid
 går vi i fordærv og til sidst går vi i opløsning. Og solen står ned
 og går op
 (*ikke omvendt blev der jo sagt*), og i havet går encellede plankton
 sammen i stadig mere komplekse organismer og de går i ét
 og efter et langt stykke tid
 bliver de til fisk der får ben og går på land, og et par aber rejser
 sig, og stadig mere komplekse
 bevidstheder opstår og de begynder at gå og sige „vi“. Og vi
 dasker og driver og drysser og defilerer og flanerer og gækker og jokker og
 jakker og jogger og lister og lunter og promenerer og sjokker og sjosker og
 slentrer og spadserer og spankulerer og stavrer og stepper og stolprer og
 storker og stylter og trasker og tripper og trisser og truller og tusser og tøffer
 og vader og vandrer og vralter
 og vi samler os i grupper og i samfund og i omgangskredse og vi
 går i skole og på universitet,
 hvor nye banebrydende opdagelser gøres, nye ideer opstår,
 og kunsten
 går sin egne veje, gør stadig nye landvindinger og snart er vi
 en hær af foregangsmænd
 som kommer med i noget crossover-avantgarde, der ikke vil stå
 tilbage for *nogen*.
 Og med stormskridt træder vi over tærskler til nye årtusinder,
 vi går stolte tider i møde.

Vi udvider og krydser grænser, til fods, til lands og i luften, vi sætter os i strålende maskiner, og vi, menneskeheden, vi, de stolte, de retfærdige, vi invaderer, vi angriber, vi farer løs på og dræber og vi sejrer! Efter et stykke tid kommer vi hjem fra vellykkede felttog, og vi afholder parader og går stolte gennem triumfbuer. Og vi sætter os på velfortjente sejrsskamler, vi sætter os på troner og ved forhandlingsborde og der bliver vi siddende. Der sidder vi, siddende og siddende, sparkende vores forgængere ned, klynger os til taburetterne, og det der skulle have været en overgangsregering bliver en holmgang og selvom vi indgår kompromis efter kompromis mister vi vores støtter én efter én. Efter et stykke tid er vi slidt ned til sokkeholderne, vi er på hælene, vi træder ved siden af, vi løber sur i det, vi spænder ben for os selv og nogen trækker gulvtæppet væk under os og vi taber et skridt og vi føler, at vi er kommet ud på en glidebane, men vi bliver siddende og siddende, mens folket rejser sig. Det marcherer, folket, i kilometerlange demonstrationstog, det fylder pladserne med råb og bannere og sit-inns. Og vi svarer igen med skattelettelser og tåregas og udgangsforbud, indtil også vi ryddes af vejen. Vi må træde tilbage og vi går ned med flaget, helt ned, vi går til grunde. Og vi ligger som vi har redt.

Vi går til bunds. Vi går *rabundus*, i hundene, fra snøvsen og langt senere vågner vi på bænke, i parker, i papkasser, i affaldscontainere. Og vi sunder os, mens vi prøver at tage os sammen. Vi sætter foden ned. For vi ved godt, at vi ikke kan blive ved med at stå i stampe. Vi ved godt, at vi er gået for vidt. Vi ved godt, at vi er gået over stregen, og vi vedgår det gerne. Vi sidder der mellem alle de flasker og poser med tøj, og der er gået ild i noget pap. Vi sidder stille længe, og så rejser vi os, og så sætter vi os igen, og så rejser vi os, og så falder vi om, vi bliver liggende, for vi ved jo godt hvor skoen trykker; men *life goes on*, som man siger, vi må videre, vi må væk og vi går på landevejen, går og går på må og få. Vi sover på herberger og vandrehjem og gør kun langsomme fremskridt. Vi vil jo nødtigt træde nogen over tærne. Men så begynder vi at komme på omgangshøjde med situationen og vi finder et sted at stå. Vi udvandrer og vi indvandrer og vi bliver anholdt for noget kriminalitet og vi bliver løsladt og anholdt igen og sat i fængsel og prøveløsladt og vi finder steder at gå hen. Først et skur, så en trappeopgang, så et værelse, så iskolde lejligheder, hvor kulden går gennem marv og ben. Men vi får opholdstilladelse og nyt pas. Og nogen ringer for at høre, hvordan det går, og vi siger:

Jo tak, det går da. Og efter et stykke tid siger vi: Nu går det godt.
Vi siger: *Hovedet op og benene ned,*
stille og roligt, siger vi. Vi siger: Vi er begyndt at falde til. Snart
siger vi, at vi lever i bedste velgående.
Og efter et stykke tid siger vi: Det går fremad, gør det, og nu
må vi løbe, siger vi,
for der er gang i butikken. Efter et stykke tid er vi klar
til at stå inde for identitet og skonummer. Vi er parate til at
træde ud i livet, friske og unge er vi blevet.
Vi undergår forvandlinger og begynder at gå til bowling
og karate. Og *vi* ringer til nogen for at høre,
hvordan det går, og vi begynder at gå ud om aftenen og vi siger:
Jeg bliver lidt forsinket, du, jeg er på gå-ben,
det er så sundt at gå en tur, det klarer tankerne.
Og efter et stykke tid begynder vi
at gå til gånjemoplæsninger af digte og til noget italiensk og til
kapgang. Vi går
egentlig og har det godt. Vi træder i karakter, vi går glade på
job og vi afspadserer,
og om lørdagen går vi ud og køber ind. Vi skal huske at have
noget kød og mælk og danskvand og juice og ristede løg og
gulerødder og de der små rektangulære blokke som man
kommer i opvaskemaskinen og selleri og skosvarte og olivenolie
og bacon og sennep og karse og rugbrød og franskbrød og
en poulard og en flaske årgangsvin og vi skal også
huske nogle æbler.
Og vi går og nynner mens vi rydder op derhjemme og

radioen går, og tiden går stærkt, den farer af sted,
og vi kan næsten ikke nå alt det vi gerne vil, vi bliver stressede
og om tirsdagen går vi til badminton
og om torsdagen rejser vi til Santiago di Compostela. For vi har
fået gåpåmod og vi køber noget nyt tøj
og går på diskotek og gir gerne en omgang. Og vi går ud med
hinanden og det går bare, det går,
skridt for skridt, det går slag i slag, vi går på livet løs. Vi gør
fremskridt og vi kan ikke stå for de der smilehuller
og den kavalergang eller det der hår på armene og de hænder
og den måde at klæde sig af på og vi falder pladask for
hinanden. Vi falder
og falder og ligger i sengene og der bliver vi liggende så længe
som muligt, liggende mellem ben
og præpositioner: Op og ned og ind og ud og ind og ud og op og
ned og ud og ind og ud og ind igen.
Vi mærker safterne stige og lysten og rejsningen *ooooog så*
kommer vi, åh
hvor vi kommer og vi går og vi kommer
og går og kommer igen og vi lægger os sammen og den går på
os, samtidigt. Vi går lange
ture langs havet med hinanden i hænderne. Og vi går ud
og spiser på små hyggelige restauranter. Og vi spiser østers og
asparges og drikker
champagne og vi har aldrig været så lykkelige – *it goes without*
saying – det er som om
tiden bare står stille og vi går i biografen og begynder at gå

hinanden lidt på nerverne, men finder sammen igen.
Og en af os bliver gravide og går og kaster op og dagen efter går
vi til lægen og kommer glade hjem og går på barsel
og går efterhånden lidt som en and. Vi går tiden ud og går over
tiden og går og venter, venter og venter,
og vi er ved at gå ud af vores gode skind. Men så går vandet
og det blev en pige eller det blev en dreng eller det blev begge dele,
og efter et stykke tid
og en stuegang går vi hjem, for nogen skal gå det hele igennem
igen: Det første skridt, det sidste,
helt fra barnsben af, skolegang, bersærkergang, rettergang,
undergang og gennem hvert evig eneste udviklingstrin.
Det er for meget og vi går død. For vi føler at vi ligesom er
kommet under tøflen, vi kommer i overgangsalder
og vi går fra hinanden og hen til hinanden igen og fra hinanden
igen og hen til hinanden og råber: Så skrid da.
Og vi råber: Gå din vej, dit svin, og vi går vores vej, for vores
forhold er gået i stykker og vi er gået i stykker
og vi sætter os et stykke tid for at prøve at forstå, hvad det var
der gik galt. Men vi forstår det ikke, så vi går til psykolog
og til psykiater og til apoteker. Men efter et stykke tid så går vi
mere og mere op i limningen,
og så står vi der midt i livet og det går ad helvede til og vi går ad
helvede til og kommer ikke tilbage. Vi går helt ned
og vi går helt, helt ned og så går vi lidt hen og til siden og
længere ned og til siden og op og hen og ud igen og ind igen
og tilbage og ud igen og vores sko er slidte. Så går vi på grund

og vores liv løber fra os.
Det løber ud i sandet, men efter et stykke tid erkender vi, at vi
må hjælpe hinanden på benene igen.
Og så får vi igangsætterydelse. Og vi oplever opgangstider og
nedgangstider og vi oplever nye opgangstider
og nye nedgangstider og så videre. Og efter et stykke tid får vi
modgang og går ned om og hjem igen
og så er vi ved at gå amok. Men vi kommer på fode igen, for nu
har vi efterhånden en del erfaring i den slags.
Vi kan bare det der. Nu går vi kun den lige vej. Vi følger kun
logiske og klare tankegange.
Skal vi gå i gang? siger vi, vi siger: Følg venligst med her, ja tak,
det er Dem, vi taler til.
Følger De overhovedet med i hvad der *foregår*? Efter Dem, ja,
værsgo, kom med mig, det er denne vej, den lige,
og *så* begynder vi